

Werkgroep
Toegankelijkheid
Heemstede

Jaarverslag 2023

HET COMPLETE ACTIVITEITEN OVERZICHT
WERKGROEP TOEGANKELIJKHEID HEEMSTEDE

Inhoud:

Inleiding

1. Onze werkzaamheden
2. Jaarlijks terugkerende evenementen
3. Communicatie
4. Onze plannen voor 2024

Inleiding

De Werkgroep Toegankelijkheid Heemstede (WTH) heeft in 2023 talloze activiteiten ondernomen om de bewustwording op het gebied van toegankelijkheid voor mensen met een beperking te vergroten. In de voorliggende evaluatie zal de WTH u meenemen langs alle activiteiten door het jaar heen.

In 2023 telde de WTH 4 leden. Omdat bleek dat het niet eenvoudig was om vrijwilligers aan ons te binden hebben wij een nieuw concept in het leven geroepen. Naast de 4 kernleden bestaat de WTH ook uit 'satellietleden'. Satellietleden zijn leden die toegezegd hebben in terugkerende mate een losse taak voor ons te verrichten. Losse taken zijn bijvoorbeeld: het op verzoek schouwen van een straat, het meelesen en corrigeren van brieven, het bewerken van foto's en ondersteunende taken behorend bij onze jaarlijkse grote activiteiten. Momenteel hebben wij 4 satellietleden:

- (schouwen)
- (meelesen van brieven op taal)
- (AVG bewerken van foto's voor gebruik in media)
- (praktische hand en spant diensten bij evenementen)

In 2023 stopte het 'Heemstede maakt het mogelijk budget' en hebben wij hard gewerkt aan een reglement. Dit bleek de meest passende juridische werkvorm. In het reglement is vastgelegd dat wij tot een bedrag van 3000 euro de kosten voor onze werkzaamheden mogen declareren. Het overgebleven bedrag vervalt aan het eind van het jaar. Het reglement is met terugwerkende kracht ingegaan op 1 mei 2023. Deze regeling kan worden aangehaald als Reglement Werkgroep Toegankelijkheid Heemstede 2023.

1. Onze werkzaamheden

De WTH heeft een volle agenda met onderwerpen op het gebied van toegankelijkheid, welke uiteindelijk bijdragen aan verbetering van de inclusie in Heemstede. Deze onderwerpen komen via verschillende wegen op onze agenda terecht. Via de gemeente, de inwoners, middels eigen projecten en overig.

❖ De gemeente:

Wethouder Meerhoff is gestart met het opstellen van de inclusie agenda. In ons jaarlijkse overleg gaf hij aan ons te willen betrekken bij de volgende onderwerpen:

- De doorontwikkeling van Plein1.
- De toekomst van het zwembad.
- De toegankelijkheid van digitale informatie.
- De ver- en nieuwbouw van de scholen, de wisselschool.
- Toegankelijke speeltuinen om inclusief spelen te bevorderen.

Op al deze onderwerpen hebben wij gesprekken gevoerd met betrokken ambtenaren.

➤ **Schouwverzoeken.**

Via de adviseur Wijkbeheer en Bewonerscontacten kregen wij de volgende schouwverzoeken binnen:

- Het gebied Binnenweg inclusief de aansluiting van de zijstraten. Er werd geklaagd over vele hobbels door omhoogkomende stenen.
- De Jan van Goyenstraat.
- De Willem van der Veldekade.

Bij een schouw gaan we individueel of in duo's de situatie waarnemen, we maken foto's, evalueren, beschrijven de situatie zoals wij die ervaren. Tot slot proberen we een advies te formuleren hoe de situatie te verbeteren en bespreken dit advies met de gemeente.

➤ **Gesprekspartner bij grote projecten.**

Als stakeholder zijn wij betrokken bij grote projecten. Deze projecten lopen veelal meerdere jaren door. De WTH kan gevraagd worden aan te schuiven bij overleggen met andere stakeholders. Ook komt het voor dat een betrokken beleidsmedewerker aansluit bij ons overleg en ons vragen stelt over een los onderdeel uit een groot project. Tussentijds houdt de WTH vinger aan de pols over de ontwikkelingen bij grote projecten.

In 2023 waren wij betrokken bij:

- Tunneltje Leyduin.
- Herinrichting stationsgebied – fiets parkeren
- Markt Valkenburgerlaan en gebied Camplaan, van Merlelaan
- Voorlopig ontwerp Joh Wagenaarlaan/ Cesar Franklaan
- Aanpassingen Binnenweg/ Raadhuisstraat

➤ **Overig.**

Binnen de gemeente Heemstede is een trainee begonnen aan de opdracht het Programma van Eisen Openbare Ruimte te herzien. Wij hebben op haar verzoek met haar gesproken over wat voor mensen met diverse beperkingen belangrijk is om volwaardig mee te kunnen doen in de openbare ruimte.

Diverse malen zijn wij bevraagd op onze mening en onze bevindingen met betrekking tot het (nieuwe) precariobeleid. Over onze ervaring voor en na de aanscherping hebben wij gesproken met de wethouder Economische Zaken en de Centrummanager. Tevens over ons standpunt betreffende het maken van wel of geen uitzonderingen op deze aanscherping.

❖ De inwoners:

De inwoners kunnen ons op verschillende manieren bereiken en ons van input voorzien (zie punt 3, Communicatie). De volgende meldingen kwamen bij ons binnen:

- De stoep op de Maaslaan is niet veilig begaanbaar door de vele omhoogkomende wortels en daardoor ontbrekende tegels.
- De Bankastraat is niet veilig voor voetgangers.
- De brug op de Kerklaan over de Zandvaart is te glad sinds de latjes weg zijn.
- De stoep bij Dorcas is te smal. Je moet het fietspad op om elkaar te kunnen passeren.
- Bij een invalide parkeerplaats op de Binnenweg en een invalideparkeerplaats op de Zandvoortselaan staat de paal met het bord ongelukkig waardoor je als bestuurder of als bijrijder de auto niet kunt verlaten.
- Er staat al lange tijd een bord naast Linge 7 met de tekst 'slecht wegdek'.
- Scheeflopende stoepen in het centrum.
- Er wordt in de herfst slecht geveegd waardoor niveauverschillen slecht zichtbaar zijn.
- Na de verkiezingen in maart 2023 kwamen er veel klachten bij ons binnen over de lange rijen en slechte service van de stembureauvrijwilligers.

Uit de bomenbuurt campagne kwamen de volgende meldingen:

- Er wordt te hard gereden.
- Er is veel overhangend groen.
- Er zijn omhoogkomende boomwortels.
- Invalide parkeerplaatsen schieten als paddenstoelen uit de grond waardoor de parkeerdruk hoger is.
- Persoonlijke spullen die op straat blijven slingeren.
- De betonbakken zijn te groot aan de voetgangerszijde. Voor voetgangers is te weinig ruimte.

Actie WTH: Alle meldingen zijn met betrokken ambtenaren van de gemeente Heemstede besproken. Over de voortgang van de meldingen uit 2022 wordt tijdens deze gesprekken met de gemeente ook gesproken. In 2022 kwam de melding binnen van een onveilig gevoel op de trap zonder leuning bij de haven. In 2023 is hier op ons verzoek een leuning geplaatst.

❖ Eigen projecten:

Naast de input van de gemeente en de inwoners heeft de WTH ook zelf projecten op het gebied van toegankelijkheid waar zij zich mee bezig houdt.

➤ Wees toegankelijk en vertel het.

Bij ons project 'Wees toegankelijk en vertel het' nodigen wij ambtenaren van diverse afdelingen bij de gemeente uit voor een gesprek met betrekking tot de toegankelijkheid binnen hun portefeuille. Wij geven voorafgaand aan het gesprek 3 vragen mee waarover wij met deze ambtenaar in gesprek willen:

- Als je denkt aan de toegankelijkheid binnen de onderwerpen van jouw portefeuille, waar ben je dan trots op?

- Waar zie je zelf verbeterlagen en hoe zou je deze willen aanpakken?
- Zijn er onderwerpen waar de WTH je bij zou kunnen ondersteunen met advies?

In het kader van dit project hebben wij het afgelopen jaar gesproken met:

- De centrummanager.
- De teamleider Burgerzaken
- De projectleider digitale toegankelijkheid

Zowel uit het gesprek met de Centrummanager als de teamleider Burgerzaken zijn vervolgspraken voort gevloeid.

➤ Verkiezingen 2023

De WTH is, zowel voorafgaand aan de verkiezingen als na afloop van de verkiezingen, nauw betrokken bij dit onderwerp. In maart kon er bij de provinciale en waterschapsverkiezingen voor het eerst gestemd worden met een stemmal voor blinden en slechtienden. Met de aanschaf van de mal is er een grote verbeterlag gemaakt op dit onderwerp. De provinciale en waterschapverkiezingen werden goed bezocht. Dit resulteerde in verschillende klachten op onze media over mensen die zich niet gezien hadden gevoeld door de stembureauvrijwilligers. De WTH heeft dit voor de Tweede Kamer verkiezingen in november opgevangen door een pagina op de website in te richten met tips wat mensen met een beperking zelf kunnen doen om het stemproces zo comfortabel mogelijk te laten verlopen.

<http://werkgroep toegankelijkheid heemstede.nl/2023/10/19/stemmen-met-een-beperking-wat-kunt-u-zelf-doen/>

➤ Kliko campagne

Begin 2023 hielden wij een korte online campagne in samenwerking met de afdeling communicatie van de gemeente Heemstede. De campagne was bedoeld om bewustwording te creëren hoe inwoners bij het neer zetten van hun afvalcontainer, beter kunnen opletten of mensen met een beperking genoeg ruimte overhouden op de stoep. Dit leverde vooral bij de gemeente veel reacties op van inwoners. De campagne is in overleg met de WTH tijdelijk stil gelegd om eerst over dit onderwerp in gesprek te gaan met de Meerlanden.

➤ Toegankelijke informatievoorziening op de begraafplaats.

In 2020 mochten wij de toegankelijkheid van de website van de Heemstedse begraafplaats testen. Uit deze test kwam dat de te downloaden plattegrond om de weg te vinden op de begraafplaats een ontoegankelijk niet leesbaar PDF bestand was. De WTH opperde destijds al diverse mogelijkheden die onderzocht zouden kunnen worden om verbeterlagen te kunnen maken op dit onderwerp. Om kracht bij het onderwerp te zetten hebben wij dit onderwerp ook besproken met de afdeling communicatie en de projectleider Digitale Toegankelijkheid. In 2023 hebben wij dit onderwerp weer op de agenda gezet om te bespreken met de gemeente. Ditmaal leverde het een oriënterend gesprek op tussen diverse ambtenaren uit de gemeente, de WTH en 2 afgevaardigden van EzWayZ, een

indoornavigatie app. Na dit gesprek is er een verkenning van de mogelijkheden opgestart.

❖ Overig:

De WTH heeft in 2023 zowel de website van Kinderboerderij 't Molentje als de website van GSV Heemstede geschouwd op toegankelijkheid voor diverse beperkingen.

De WTH heeft online aandacht gevraagd voor begrip rondom invalideparkeerplaatsen op kenteken en het correct buiten neerleggen van de kerstboom zonder dat andere mensen er last van hebben.

Maatschappelijk heeft de WTH bekendheid verworven door:

- Deelname aan de jury van de vrijwilligersprijs Heemstede 2023
- Diverse keren zichtbaar aanwezig te zijn geweest in de Heemsteder en genoemd te worden in een artikel in de HIK
- Genoemd te zijn in een door de WMO Klankbordgroep gegeven advies met betrekking tot de Woonvisie.

2. Jaarlijks terugkerende evenementen.

Een toegankelijke samenleving ontstaat niet zomaar. Daar is veel voor nodig. Het belangrijkste werk van de WTH bestaat uit het creëren van bewustwording bij inwoners, ondernemers, beleidsmakers en gemeentepolitiek.

➤ **Campagne in het voorjaar.**

Jaarlijks houdt de WTH in wijken of in de winkelgebieden de campagne Ruim Baan. Voorafgaand aan de campagne maakt de WTH een wandeling met medewerkers van de afdeling Toezicht en Handhaving door het gebied. Inwoners en ondernemers worden aangesproken en bewustwordingskaartjes uitgedeeld bij situaties die de openbare ruimte ontoegankelijk maken. De campagne duurt een week. Inwoners en ondernemers tonen begrip voor deze actie.

In 2023 hielden wij de campagne in de Bomenbuurt. In deze wijk hebben wij aandacht gevraagd voor het rekening houden met elkaar in dit karakteristieke wijkje waar we allemaal de beperkte ruimte met elkaar moeten delen.

Los van de campagne maken we in het najaar een wandeling met Toezicht en Handhaving in een van de winkelgebieden. Ook spreken we dan ondernemers en winkelend publiek aan met als doel bewustwording van gedrag.

➤ **Pluim.**

De WTH vindt het belangrijk om jaarlijks te benoemen wat er goed gaat op het gebied van de toegankelijkheid. Dit doet de WTH door het uitreiken van een Pluim aan een inwoner, ondernemer of ambtenaar van de gemeente die het verschil maakt

op het gebied van toegankelijkheid voor mensen met een beperking. In 2023 reikten wij de Pluim uit aan een medewerker van de afdeling Toezicht en Handhaving van de gemeente. Deze medewerker attendeert niet alleen tijdens onze winkelstraatwandeling inwoners en ondernemers op ontoegankelijke situaties, maar hij ziet het ook als onderdeel van zijn werk en is hier zichtbaar mee aan de slag.

➤ **Week van de Toegankelijkheid 02-08 oktober 2023.**

De WTH organiseerde dit jaar een obstakelrun. Op de stoep voor de Hema-Eyecare-Xenos hebben wij met lint en pionnen een gebied afgezet waarbinnen wij een parcours van huis-tuin en keuken obstakels plaatsten. Ons team en aangetrokken vrijwilligers nodigden winkelend publiek uit om het parcours te proberen, voorzien van een visuele of motorische beperking die wij met hulpmiddelen simuleerden. Niet alleen hebben 50 deelnemers het parcours doorlopen, ook langs de ring ontstonden boeiende gesprekken over het thema toegankelijkheid. Na afloop gaven wij de deelnemers aan de obstakelrun een sleutelhanger. Uit de lovende reacties hebben wij geconcludeerd dat het zinvol is deze activiteit in de Week van de Toegankelijkheid, jaarlijks te herhalen.

3. Communicatie.

De inwoners kunnen ons op diverse manieren van input voorzien. De WTH heeft diverse communicatiekanalen waarop wij te bereiken zijn.

[Website](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Beleef Heemstede](#)

[Vrijwilligerswerk Heemstede](#)

[Mail](#)

En naast deze communicatiekanalen

-Stonden we in 2023 driemaal op de weekmarkt.

-Hielden we tienmaal inloopspreekuur op Plein1.

-Spraken we inwoners tijdens onze campagne in de Bomenbuurt.

-Spraken we inwoners tijdens onze obstakelrun in de Week van de Toegankelijkheid.

4. Onze plannen voor 2024.

- Onze regelmatige aanwezigheid op de weekmarkt en het inloop spreekuur zullen we blijven continueren. Het ambtenaren spreekuur gaan we in 2024 evalueren.
- In het voor -en najaar van 2024 zal er weer een bewustzijns campagne plaatsvinden. In het voorjaar hopen wij dat deze campagne kan plaatsvinden als stage adres voor de maatschappelijke stage van Hageveld.
- In 2024 zal er in het voorjaar tijdens de campagne een nieuwe Pluim uitgereikt gaan worden.
- Wij monitoren in 2024 de Europese verkiezingen en evalueren de toegankelijkheid hiervan met de gemeente.
- In 2024 zullen wij een actief vervolg geven aan de 'kliko campagne' welke wij in 2021 gestart zijn maar deze is blijven liggen in de jaren erna.
- De WTH blijft in 2024 gesprekspartner in langlopende beleidsonderwerpen.
- De WTH gaat actief aan de slag met het opzetten van een scholen project.